

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ АНЬХОЙСЬКОЇ ПРОВІНЦІЇ ЯК СТРАТЕГІЧНО ВАЖЛИВОГО РЕГІОНУ КИТАЮ

©2018 ЧЕЛОМБІТЬКО Т. В.

УДК 339.972

Челомбiтько Т. В. Сучасні тенденції та перспективи інноваційного розвитку Аньхойської провінції як стратегічно важливого регіону Китаю

Метою статті є визначення сучасних тенденцій і перспектив інноваційного розвитку Аньхойської провінції як одного з провідних регіонів Китаю, базуючись на критичному аналізі кількісних соціально-економічних показників економіки провінції. Обґрунтовано, що економічний прогрес Китаю багато в чому залежить від сфери інновацій, а саме – від інноваційних досягнень кожного окремого регіону Китаю. Аньхойська провінція є стратегічно важливим регіоном з багатими ресурсами та високим рівнем розвитку економіки. Встановлено, що з метою розбудови новітньої промисловості інноваційного типу в провінції проводиться активне впровадження новітніх технологій у традиційні виробництва, збільшується фінансування освітніх закладів та центрів наукових досліджень, посилюється взаємодія промислової та науково-дослідницької галузей. Визначено, що важливими складовими інноваційного успіху Аньхойської провінції виступають політика місцевої влади із залучення інвестицій та поглиблення міжнародного співробітництва, які є джерелом іноземного капіталу, закордонних технологій та кваліфікованих наукових кадрів. Також виявлено основні регіональні проблеми, що стримують інноваційні досягнення, та виокремлено основні напрями розвитку, які нададуть можливість підвищити рівень активності інноваційної діяльності провінції Аньхой.

Ключові слова: інноваційний розвиток регіону, інноваційна економіка Китаю, Аньхойська провінція, зони розвитку провінції Аньхой, інвестиції.

Табл.: 1. **Бібл.:** 13.

Челомбiтько Тетяна Валерiївна – кандидат економічних наук, старший науковий співробітник, доцент кафедри соціально-економічних дисциплін Інституту міжнародної освіти, Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна (пл. Свободи, 4, Харків, 61022, Україна)

E-mail: tanjuhache@gmail.com

УДК 339.972

UDC 339.972

Челомбiтько Т. В. Современные тенденции и перспективы инновационного развития Аньхойской провинции как стратегически важного региона Китая

Целью статьи является определение современных тенденций и перспектив инновационного развития Аньхойской провинции как одного из ведущих регионов Китая, основываясь на критическом анализе количественных социально-экономических показателей экономики провинции. Обосновано, что экономический прогресс Китая во многом зависит от сферы инноваций, а именно – от инновационных достижений каждого отдельного региона Китая. Аньхойская провинция является стратегически важным регионом с богатыми ресурсами и высоким уровнем развития экономики. Установлено, что с целью развития новой промышленности инновационного типа в провинции проводится активное внедрение новейших технологий в традиционные производства, увеличивается финансирование образовательных учреждений и центров научных исследований, усиливается взаимодействие промышленной и научно-исследовательской отраслей. Определено, что важными составляющими инновационного успеха Аньхойской провинции выступают политика местных властей по привлечению инвестиций и углубление международного сотрудничества, что является источником иностранного капитала, иностранных технологий и квалифицированных научных кадров. Также выявлены основные региональные проблемы, сдерживающие инновационные достижения, и выделены основные направления развития, которые предоставят возможность повысить уровень активности инновационной деятельности провинции Аньхой.

Ключевые слова: инновационное развитие, инновационная экономика Китая, Аньхойская провинция, зоны развития провинции Аньхой, инвестиции.

Табл.: 1. **Библ.:** 13.

Челомбiтько Татьяна Валерьевна – кандидат экономических наук, старший научный сотрудник, доцент кафедры социально-экономических дисциплин Института международного образования, Харьковский национальный университет им. В. Н. Каразина (пл. Свободы, 4, Харьков, 61022, Украина)

E-mail: tanjuhache@gmail.com

Chelombitko T. V. The Current Tendencies and Prospects of Innovative Development of Anhui Province as a Strategically Important Region of China

The article is aimed at defining the current tendencies and prospects of innovative development of Anhui Province as one of the leading regions of China, basing on critical analysis of quantitative socio-economic indicators of the province's economy. It is substantiated that China's economic progress largely depends on the sphere of innovation, namely, the innovative achievements of each individual region of China. Anhui Province is a strategically important region with rich resources and a high level of economic development. It is determined that with the purpose of development of new industry of innovative type in province active introduction of the newest technologies in traditional production is carried out, financing of educational institutions and centers of scientific research is provided, the interaction between the industrial and research industries is intensified. It is determined that the policy of local authorities on attraction of investments and deepening of international cooperation are important components of innovative success of Anhui Province, that is the source of foreign capital, foreign technologies and qualified scientific personnel. The main regional problems constraining innovation achievements are also identified, and the main directions of development are allocated, which will provide an opportunity to increase the activity level of Anhui Province innovation activity.

Keywords: innovative development, innovative economy of China, Anhui Province, development zones of Anhui Province, investments.

Tbl.: 1. **Bibl.:** 13.

Chelombitko Tetiana V. – PhD (Economics), Senior Research Fellow, Associate Professor of the Department of Social and Economic Disciplines of the Institute of International Education, V. N. Karazin Kharkiv National University (4 Svobody Square, Kharkiv, 61022, Ukraine)

E-mail: tanjuhache@gmail.com

Протягом останніх десятиліть динамічного розвитку економіки Китаю суттєво зростає роль наукомістких, високотехнологічних виробництв. Звісно, забезпечення стабільного со-

ціально-економічного розвитку країни та зростання національного виробництва можливі за умови впровадження інновацій на провінційному рівні на основі наявного науково-технічного потенціалу та

з урахуванням світових тенденцій науково-технологічного розвитку. Враховуючи, що кожен регіон має свою специфіку, вважаємо актуальним дослідження питань інноваційного розвитку на прикладі Аньхойської провінції, досягнення якої мають стратегічне значення для майбутньої розбудови КНР. Уряд Аньхою стимулює будівництво інноваційної бази для розвитку кластера новітніх стратегічних галузей провінційного значення. Цілеспрямована інноваційно-інвестиційна діяльність на провінційному рівні та реальне втілення інноваційної політики є важливою складовою забезпечення конкурентоспроможності економіки провінції та держави в цілому, що дозволить активізувати інноваційні процеси та забезпечити їх динамічний розвиток.

Питання інноваційного розвитку і конкурентоспроможності Китаю розкриваються в працях таких учених, як Хоменко О. [1], Мальцева А. [2], Кристофолупулос Э. [3], Антонюк Б. [4], Олефір А. [5] та інші. Оскільки в основу національного інноваційного розвитку має бути покладено розвиток окремих регіонів, вважаємо актуальним дослідження його особливостей саме на регіональному рівні, базуючись на досягненнях Аньхойської провінції Китаю.

Метою статті є визначення сучасних тенденцій та перспектив інноваційного розвитку Аньхойської провінції як одного з провідних регіонів Китаю, базуючись на критичному аналізі кількісних соціально-економічних показників економіки провінції.

Інноваційна діяльність відіграє важливу роль в економіці Китаю. Сьогодні якість управління впровадженням інновацій та їх державне стимулювання є визначальними факторами конкурентоспроможності економіки кожної провінції КНР [2]. Аньхойську провінцію затверджено Міністерством науки та техніки КНР як провінцію технологічного та інноваційного типу державного рівня.

Аньхой, розташований у середині дельти ріки Янцзи, виступає не тільки передовою зоною для розвитку промисловості прибережних економічних районів, але й плацдармом для реалізації стратегії розвитку західного та центрального Китаю. Провінція активно використовує свою географічну перевагу – поєднання заходу та сходу, півночі та півдня Китаю. Неподалік від столиці провінції – міста Хефей – розташовані великі економічно розвинуті міста, такі як Шанхай, Нанкін та Ухань. Унікальне територіальне розташування надає можливість провінції Аньхой бути задіяною в усіх державних стратегіях розвитку. Північна, південна та західна частини провінції по чергово включаються до планів державних стратегій та стали багатосторонньою опорою розвитку Аньхою. Стратегічний інноваційний курс провінції все більш помітно виділяється в китайській регіональній економіці. Аньхойська провінція активно бере участь у трьох державних стратегіях розвитку: «Один пояс,

один шлях», «Координований розвиток Пекінської, Тяньцзиньської та Хебейської областей», «Економічна зона розвитку басейну ріки Янцзи», також розвиває ділове співробітництво з країнами по маршруту «Один пояс, один шлях». На кінець 2017 р. ВВП провінції досяг 397,05 млрд долл. США, збільшившись на 8,5% у порівнянні з 2016 р. [6], а до 2020 р. планується досягти обсягу ВВП 518,4 млрд долл. США [7]. Реальний дохід на душу міського та сільського населення складає відповідно 4,6 тис. дол. США та 1,8 тис. дол. США, що на 8,5% та 8,9% більше, ніж у 2016 р. [8]. Протягом останніх семи років темп зростання доходів сільських мешканців був вище, ніж у міських мешканців, що свідчить про позитивну тенденцію до вирівнювання якості життя між селом та містом. У 2017 р. 1,03 млн мешканців провінції вийшли з-за межі бідності. Інвестиції в основний капітал збільшилися на 11% та на кінець 2017 р. склали 421,15 млрд дол. США [8]. Загальний оборот експорту та імпорту всієї провінції на кінець 2017 р. склав 53,64 млрд дол. США (на 20,8% більше порівняно з 2016 р. [9]), у тому числі експорту – 30,48 млрд дол. США та імпорту – 23,16 млрд дол. США [6]. За основними показниками економіки Аньхой стрімко розвивається та виступає однією з найбільш швидкозростаючих провінцій Китаю.

В Аньхой зосереджено велику кількість досконалих систем промисловості, адже провінція виступає важливою базою виробництва таких матеріалів, як вугілля, сталь, кольорові метали. Саме тут розташовано найбільше азійське підприємство з виробництва цементу та міді. Також активно розвиваються підприємства з виробництва побутової техніки, чотири види з якої складають чверть від загального обсягу виробництва Китаю: холодильники, пральні машини, кольорові телевізори та кондиціонери. У провінції набули стрімкого розвитку такі галузі, як автомобілебудування, виробництво електронних товарів та технічного обладнання, хімічна промисловість та ін., які мають високий рівень конкурентоспроможності. Компанії «Chery», «JAC» та «iFlytek» займають лідируючі позиції у своїх галузях. А такі напрями високих технологій, як електронна інформатика, нові джерела енергії та нові матеріали розвиваються дуже динамічно.

Індустрія високих технологій активно впроваджується у виробництво, що сприяє розвитку нових галузей промисловості та створенню нової продукції: фотоелектрика, передове обладнання, електромобілі, сучасні хімічні та інноваційні матеріали, сучасна медицина та розумні пристрої. У 2017 р. промислова додана вартість провінції складала 166,12 млн дол. США [8], збільшившись на 9% порівняно з 2016 р. [10]. Річний приріст доданої вартості від підприємств промисловості з новітніми високими технологіями склав 16,7% [8].

Провінція активно забезпечує розробку та впровадження інноваційних досягнень з метою реалізації проекту «П'ять виробництв». Цей проект спрямовано на поєднання високотехнологічного, інтелектуального, «зеленого», високоякісного та сервіс-орієнтованого виробництва для прискорення розвитку таких сфер, як промисловість розумних побутових пристроїв, індустріальні роботи та інтелектуальне розпізнавання голосу, автомобілебудування на нових джерелах енергії, промисловість інтегральних схем, квантовий зв'язок та інші конкурентоспроможні та стратегічно важливі галузі. За 2017 р. загальний обсяг інвестицій у технічні вдосконалення промисловості досяг 106,08 млрд дол. США, збільшившись на 18% порівняно з 2016 р. Таким чином, темп зростання інвестування інновацій досяг нового максимуму за останні п'ять років [6]. У травні 2017 р. уряд провінції Аньхой провів ряд заходів, спрямованих на підтримку та розвиток інновацій у сфері промислової галузі, та встановив щорічно виділяти 1,44 млрд дол. США для розвитку різних галузей в інноваційному напрямку [8].

Така політика уряду вже дає позитивні результати. Так, наприклад, у 2017 р. дохід автомобілебудівної промисловості Аньхой зріс на 7% (на 40,7 млрд дол. США) порівняно з минулим роком, промислова додана вартість зросла на 9,8%, валовий прибуток – на 4,2% (на 1,59 млрд дол. США) [8; 10]. За 2017 р. у провінції було вироблено 1,335 млн одиниць автомобілів. Обсяг виробництва та реалізації автомобілів на нових видах енергії склав 67,6 тис. одиниць та 65,1 тис. одиниць відповідно, що більше на 51,3% та 46,9% відповідно у порівнянні з 2016 р. [8; 10].

Аньхой виступає однією з основних сільськогосподарських провінцій Китаю. Інноваційні розробки у сфері сільського господарства також досягли високого рівня. Так, валова потужність сільськогосподарської техніки складає 63,129 млн кВт, інтегрований рівень механізації оранки, сівби та збирання основних сільськогосподарських культур досяг 75,3% [8]. Процент внеску інноваційного прогресу сільськогосподарської науки та техніки в економіку Китаю складає 62% [6].

Впровадження інновацій прискорює реалізацію державної стратегії з укріплення промислових регіонів та розвиток Аньхойської провінції як одного з найбільших промислових регіонів Китаю. У провінції всебічно реалізується план дій за принципом «Перебудова структури, зміна засобів підвищення рівня економіки» та проекту «Три важливості плюс одна інновація», які передбачають створення спеціальних баз, інженерних проектів та сучасної виробничої системи для розвитку новітньої промисловості інноваційного типу [11].

Аньхой являє собою один з найрозвинутіших центрів наукових досліджень та освіти з умовами праці на світовому рівні та розвинутою інфраструктурою. Провінцію внесено до списку перших націо-

нальних зон, що проводять масштабні наукоємні розробки. У 2017 р. на науково-дослідницькі та дослідно-конструкторські розробки було витрачено 7,79 млрд дол. США [8]. Ця сума дорівнює 1,97% від загального валового виробництва провінції [8].

У провінції працюють 5360 науково-дослідницьких організацій, у тому числі 1348 організацій, створених підприємствами середнього та малого бізнесу [8]. Зараз в Аньхой створюється великий науковий центр і центр промислових інновацій, що включає в себе більш ніж 14 тис. підприємств, у тому числі 400 з іноземним капіталом та 19 – з інвестиціями Топ-500 найкрупніших світових підприємств [8]. Провінція має 5 національних наукових проектів, 25 ключових національних лабораторій для проектів, 133 провінційні лабораторії, 739 науково-технічних центрів, 20 високотехнологічних зон промислового розвитку (5 із них державного рівня), 4310 високотехнологічних підприємств [8]. Близько 220 тис. осіб працюють в інноваційній сфері та займаються науково-дослідницькою діяльністю. За 2017 р. у провінції зареєстровано 377 науково-технічних досягнень провінційного та міністерського рівня, прийнято 175871 заявку на патентування, з яких 47734 було задоволено [6]. Загалом було підписано 12969 угод про технічне співробітництво в різних сферах, а загальний обсяг угод у порівнянні з 2016 р. зріс на 14,3% і склав 3,13 млрд дол. США [8]. Аньхой є національною акредитованою провінцією з технічних інновацій, а столицю провінції м. Хефей було акредитовано як всекитайське місто з науково-технічних інновацій.

Аньхойська провінція володіє значними науковими ресурсами та вважається однією з найкращих провінцій у країні за рівнем власних наукових інноваційних розробок. Також Аньхой включено в першу групу зразкових провінцій державного значення у сфері технічних інновацій [10].

У провінції активно будуються національні зони розвитку, які являють собою економічні та технічні райони високотехнологічної промисловості, вільної торгівлі та експорту, шляхом реалізації цільових державних програм. На сьогодні в провінції працюють 22 зони розвитку державного рівня (табл. 1) [8]. За загальною кількістю таких зон Аньхой займає лідируючі позиції серед провінцій Центрального Китаю. Ці зони грають провідну роль для прискорення економічного розвитку та підвищення промислового рівня провінції в таких сферах, як виробництво автомобілів та комплектуючих до них, виготовлення побутових електроприладів, обладнання та нових матеріалів. Прискорюється інтеграція нових стратегічних галузей, таких як виробництво екранів новітнього типу та індустріальних робіт, біомедицина та ін. Стрімко розвиваються такі специфічні напрями промисловості, як нові матеріали на базі міді та силікату, виробництво обладнання для рельсового транспорту.

Таблиця 1

Перелік зон розвитку державного значення в провінції Аньхой станом на 31.12.2017 р.

№ з/п	Зона розвитку державного значення
1	Економічна та технічна зона розвитку м. Хефей
2	Високотехнологічна зона розвитку м. Хефей
3	Зона підготовки до експорту м. Хефей
4	Зона вільної торгівлі м. Хефей
5	Високотехнологічна зона розвитку м. Бенбу
6	Економічна технічна зона розвитку м. Хуайнань
7	Економічна та технічна зона розвитку м. Чучжоу
8	Економічна та технічна зона розвитку м. Луань
9	Економічна та технічна зона розвитку м. Маашань
10	Високотехнологічна зона розвитку промисловості м. Маашань
11	Зона вільної торгівлі м. Маашань
12	Економічна та технічна зона розвитку м. Уху
13	Високотехнологічна зона розвитку м. Уху
14	Зона вільної торгівлі м. Уху
15	Економічна та технічна зона розвитку м. Тунлін
16	Високотехнологічна зона розвитку промисловості м. Тулін
17	Зона вільної торгівлі м. Тунлін
18	Економічна та технічна зона розвитку м. Аньцин
19	Економічна та технічна зона розвитку м. Тунчен
20	Економічна та технічна зона розвитку м. Чічжоу
21	Економічна та технічна зона розвитку м. Сюаньчен
22	Економічна та технічна зона розвитку м. Нінгуо

Джерело: складено за [8].

Хефейську економічну зону з новітніми високими технологіями включено до першої групи зразкових баз державного значення для здійснення плану «Масове відкриття підприємств, масова інновація активно розвиваються». Високотехнологічна зона Хефей є центральним акредитованим районом автономних інновацій Хефей-Уху-Бенбу, одним з перших китайських науково-індустріальних парків Азійсько-Тихоокеанського економічного співробітництва (АТЕС) та найбільшою високотехнологічною виробничою базою провінції Аньхой. Тут сформовано високотехнологічний інноваційний промисловий комплекс з інтелектуальної побутової техніки, нової енергії, електронної інформації, охорони довкілля, творчості та культури, біомедицини, інтелектуальної мови і т. ін. У цій зоні засновано нову інженерну лабораторію державного рівня, п'ять інженерно-дослідницьких центрів та п'ять центрів з вивчення технологій підприємств державного значення. Хефейський комплексний науковий центр державного значення

затверджено важливою платформою в реалізації наукової, технічної та новаторської стратегії Китаю.

Економічні зони розвитку державного значення вже стали головним плацдармом для обміну промисловими технологіями та виступають базовими платформами для здійснення експериментальної роботи по створенню інноваційної провінції державного значення. Аньхой розбудовується як база розвитку кластера новітніх стратегічних галузей провінційного значення.

Китай вкладає значні кошти в освіту, яка є важливим фактором у підсиленні науково-технічного потенціалу країни. У провінції Аньхой знаходиться 109 вишів, де навчаються 1 млн 145 тис. бакалаврів, та 374 технікуми із 782 тис. учнів [8]. Серед найбільш відомих навчальних закладів Аньхойою виділимо Науково-технічний університет Китаю, Хефейський політехнічний університет, Аньхойський університет, Аньхойський педагогічний університет, Аньхойський сільськогосподарський університет, Аньхойський медичний університет, Аньхойський університет фінансів та економіки, Аньхойський будівельний університет та інші.

Науково-технічний університет Китаю бере участь у державному проекті з розвитку інноваційних знань та входить до переліку першокласних світових вузів. Цей університет зорієнтовано на розвиток передових галузей світової науки та техніки, він активно вирішує важливі державні науково-дослідницькі завдання, сприяє прикладному використанню науково-технічних досягнень. Хефейський політехнічний університет є ключовим освітнім закладом країни при Міністерстві освіти КНР і вищим навчальним закладом, який визначено плацдармом для реалізації державного проекту «211» та «985» з створення висококласних університетів. Сьогодні університет включено до переліку першокласних світових вишів за розвитком предметів. До переліку предметів світової важливості внесені 11 предметів, що викладаються у вищезазначених вишах: математика, фізика, хімія, астрономія, геофізика, біологія, історія науки та техніки, матеріальна наука та інженерія, комп'ютерна наука та техніка, атомна наука та техніка, наука про безпеку та інженерію. Ключовими національними дисциплінами другого рівня виступають астрофізика, геохімія, система комунікації та інформатики, комп'ютерне програмне забезпечення, силова електроніка, передача електроенергії та інші теоретичні дисципліни [10]. Викладання таких предметів свідчить про наукоємний процес освіти, який має за ціль підготувати висококваліфіковані наукові кадри в Китаї.

Провінція Аньхой дуже перспективна з точки зору науково-дослідних розробок, адже тут поєднуються найбільші освітні та наукові платформи: науково-дослідницький інститут передової технології Науково-технічного університету Китаю, Хефей-

ський науково-дослідний інститут передової технології Китайської академії наук та ін. Уряд підтримує та стимулює кооперацію університетів та приватного сектора в питаннях проведення досліджень. Найбільші технічні вищі отримують від держави спеціальне підвищене фінансування з метою створення та функціонування технопарків, центрів технологічного розвитку та інших інноваційних структур для повномасштабного впровадження як власних, так і іноземних наукових і технологічних розробок.

Аньхойська провінція активно нарощує дружні зв'язки, розвиває торгівельно-економічне та культурне співробітництво із закордонними країнами, які є джерелом іноземного капіталу, закордонних спеціалістів та інноваційних технологій, а також можуть виступати кінцевими пунктами при здійсненні стратегії виходу до зовнішнього світу. Робота по укріпленню та розширенню зв'язків з розвинутими країнами здійснюється згідно з напрямками дипломатичної політики Комуністичної партії КНР і регіональними цілями відкриття провінції Аньхой зовнішньому світові. Протягом останніх років набули активного розвитку зовнішні контакти високого рівня, значно збільшилася кількість відвідувань провінції закордонними політичними діячами високого рівня та представниками бізнес-кіл зі списку 500 найбільших компаній світу. Керівництво Аньхойської провінції направляє запрошення представникам іноземних урядів, адміністрацій міст-побратимів та провінцій-побратимів, а також співробітникам посольств і консульств закордонних країн у Китаї відвідати Аньхой з офіційними візитами, що сприятиме поглибленню всебічного міжнародного співробітництва та реалізації інноваційного курсу розвитку провінції.

На кінець 2017 р. уряд провінції підписав 91 договір про міжнародні побратимські відносини з містами 36 країн шести світових континентів, створив широкі економічні зв'язки з більш ніж зі 140 країнами та районами [6]. У провінції нарощується досвід співробітництва та різних форм обміну з понад 150 закордонними науково-дослідними інститутами, організаціями з розробок інноваційної продукції, а також навчальними закладами за кордоном – університетами, школами і т. п. Провінція була затверджена на створення такої державної платформи розвитку, як німецько-китайський міжнародний інноваційний парк з інтелектуального виробництва в м. Уху, який став першим індустріальним парком з розвитку співробітництва між Німеччиною та Китаєм.

Керівництво Аньхой проводить послідовну активну політику з покращення інвестиційного клімату з урахуванням законності та міжнародних стандартів, безперервно розширює засоби та сфери використання іноземного капіталу, сприяє тому, щоб інвестиції відігравали важливу роль в інноваційному розвитку економіки провінції.

У 2017 р. у провінції було зареєстровано 338 проектів, в які інвестували іноземні підприємства, що на 26,6% більше, ніж у 2016 р. [8; 10]. Загальний обсяг залучених іноземних інвестицій у 2017 р. досяг 15,9 млрд дол. США (на 7,6% більше обсягу інвестувань 2016 р.) [8; 10]. На кінець 2017 р. 80 підприємств із Топ-500 найбільших світових компаній започаткували 152 проекти в провінції [6]. Аньхой уже став провінцією, яку перш за все обирають іноземні інвестори для розвитку транскордонного співробітництва. Більше 100 країн та районів інвестують в економіку Аньхойю [12]. Компанії з участю іноземних інвестицій представлені більше, ніж у 30 сферах: транспорт, електроенергетика, енергоресурси, електротехніка, хімічна промисловість, фармацевтика, легка та текстильна промисловість, будівництво, нерухомість, сфера послуг та ін.

Водночас ми можемо виокремити низку проблемних питань на шляху інноваційної розбудови Аньхойської провінції, які з великою вірогідністю можна спроектувати як на інші провінції, так і на країну в цілому:

1. *Недостатні обсяги фінансування.* З метою збереження наявних темпів зростання економіки провінції доцільно створювати умови для більш активного притоку капіталів до сфери нових високих технологій.

2. *Слабкий розвиток сфери послуг та внутрішнього споживання.* Потрібно підвищувати якість внутрішнього ринку, здійснювати пошук нових ринкових сегментів на національному рівні з використанням сучасних засобів інформаційно-комунікаційних технологій.

3. *Переважаючі обсяги запозичених з-за кордону інноваційних розробок над власними через велику капіталомісткість науково-дослідних робіт та нестачу кваліфікованих кадрів.* Необхідно підвищувати обсяги власних інноваційних технологій, адже шляхом до створення конкурентоспроможної економіки провінції є активне використання науково-технологічної бази у промисловості, тобто потрібен тісний зв'язок між науковими досягненнями та впровадженням створених нових технологій у виробництво.

4. *Забруднення екології як наслідок стрімкого розвитку промисловості.* Необхідне підвищення обсягів інноваційних розробок у сфері вдосконалення промислового обладнання та виробничих процесів, що забезпечить високоефективне використання ресурсів, енергії, а також скорочення негативного впливу на навколишнє середовище [3].

Безумовно, місцевій владі та уряду Китаю доведеться подолати чимало перешкод на шляху переходу від експортоорієнтованої, ресурсної економіки до економіки знань та інновацій. За період 13-ї п'ятирічки (2016–2020 рр.) провінція Аньхой прагне побудувати середньозаможне суспільство та реалі-

зувати сім досягнень: збільшення загального обсягу економіки; оптимізація промислової структури; підвищення якості та ефективності виробництва за рахунок інноваційної складової; покращення добробуту народу; підвищення рівня цивілізованості; покращення зовнішнього середовища та вдосконалення системи управління.

Нами виокремлено основні напрями розвитку, які можуть підвищити інноваційний потенціал Аньхойської провінції та подолати проблеми, які стоять на шляху її економічного успіху:

1. *Здійснення координованого всебічного розвитку міської та сільської місцевостей.* Необхідно сприяти одночасній модернізації сільського господарства, індустріалізації, інформатизації та урбанізації нового типу.

2. *Впровадження інноваційних засобів «зеленого розвитку» провінції та гармонічне поєднання єдності екології та матеріального багатства.* Мета системи «зелених» технологій полягає в тому, що завдяки модернізації та інтелектуалізації промисловості забезпечується високоефективне використання ресурсів і енергії, а також скорочення впливу на навколишнє середовище [1]. Доцільно сформулювати модель розвитку та спосіб життя з урахуванням екологічних принципів.

3. *Продовження проведення політики відкритості.* З метою побудови передового регіону, необхідно налагоджувати двосторонню взаємодію із закордонними країнами та міжнародну співпрацю з питань наукової та фінансової підтримки відповідних розробок, що є однією з умов ефективного розвитку інноваційного потенціалу. Також доцільно підвищувати значущість провінції Аньхой як стратегічного вузла на маршруті «Один пояс, один шлях».

4. *Розвиток злагодженої системи інноваційної та інформаційної інфраструктури підтримки виробничих та підприємницьких організацій у провінції.* Зокрема це стосується ефективного функціонування системи організацій і установ, які забезпечують: захист прав інтелектуальної власності; проведення експертизи інноваційних, науково-технічних проектів, сертифікацію наукоємної продукції; надання послуг у сфері метрології, стандартизації, контролю якості; інформаційне та консультативне забезпечення реалізації інвестиційних проектів; підвищення кваліфікації представників підприємств і підприємців в інноваційній діяльності, питаннях інтелектуальної власності та трансферу технологій [13].

5. *Формування корпоративної культури підприємств, спрямованої на новаторський спосіб мислення співробітників з метою інтенсифікації інноваційних досягнень.* Необхідно розробляти механізми інноваційної культури та виховання в ній інноваційної особистості, здатної винаходити та впроваджувати власні винаходи в реальне виробництво.

Дотримання визначених напрямів розвитку може стати вагомим чинником підвищення інноваційного потенціалу Аньхойю, що прискорить створення розвинутої прогресивної провінції та позитивно впливатиме на масштабний розвиток економіки всього Китаю.

ВИСНОВКИ

Проаналізувавши результативність інноваційної діяльності Аньхойської провінції, можемо дійти висновку, що державна політика спрямована на формування власної унікальної інноваційної системи, побудованої на базі передового закордонного досвіду та швидкого впровадження нових технологій в усі галузі виробництва, а також на принципі відкритості для закордонних учасників та інвесторів. Пріоритетним напрямом розвитку є інтенсифікація генерації інновацій на базі університетів та формування комерційно ефективних високотехнологічних компаній на платформі державних профільних науково-дослідницьких інститутів. Якісна кластерна політика виступає ключовим фактором створення кооперативних зв'язків між компаніями, розташованими на одній території, та, як наслідок, виникнення синергетичного ефекту для подальшого регіонального розвитку.

Саме поступові та виважені рішення, комплексний підхід на базі нової ідеології інноваційного розвитку зможуть вивести економіку кожної окремої провінції та всієї країни в цілому на новий рівень реформування та стабільного розвитку. Враховуючи той факт, що Китай та Україна здійснили перехід від соціалістичної системи господарювання до ринкової економіки приблизно одночасно, вважаємо доцільним використання китайського досвіду для подальшого інноваційного розвитку нашої держави. Використання світового досвіду управління інноваційним розвитком могло б активізувати інноваційні процеси в Україні. Звісно, при виборі напрямів і моделей інноваційного розвитку слід враховувати особливості, науково-технічний і ресурсний потенціал регіонів. ■

ЛІТЕРАТУРА

1. **Хоменко О. В.** Асиметрії інноваційного розвитку провінцій КНР в умовах забезпечення національної економічної безпеки. *Інноваційна економіка*. 2014. № 2. С. 209–214.
2. **Мальцева А. А.** Ключевые особенности развития инновационной экономики: «китайское чудо» через призму мировой статистики. *Известия Тульского государственного университета. Серия «Экономические и юридические науки»*. 2013. № 2 (1). С. 123–132.
3. **Кристофилопулос Э., Манцанакис С.** Китай – 2025: научный и инновационный ландшафт. *Форсайт*. 2016. Т. 10. № 3. С. 7–16.
4. **Антонюк Б. О., Гороховська Н. В.** Стратегічні напрями конкурентного Китаю в XXI столітті. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2016. № 13. С. 49–54.

5. **Олефір А.** Економічна політика Китаю: досвід реформ для України. *Підприємництво, господарство і право*. 2018. № 2. С. 53–57.

6. China CEO Outlook 2017: Disrupt and Grow. URL: <https://home.kpmg.com/cn/en/home/insights/2017/06/china-ceo-outlook.html#landing>

7. China Outlook 2018: A New Era, a New Paradigm of Globalization. URL: <https://assets.kpmg.com/content/dam/kpmg/cn/pdf/en/2018/03/china-outlook-2018.pdf>

8. Взгляд на Аньхой. Хефей : Издательство искусства Аньхой, 2017. 139 с.

9. China Outlook 2016. URL: <https://assets.kpmg.com/content/dam/kpmg/pdf/2016/03/china-outlook-2016.pdf>

10. Китай. Аньхой. Хефей: Пресс-канцелярия народного правительства провинции Аньхой, 2016. 151 с.

11. China 2030: Building a Modern, Harmonious, and Creative Society. The World Bank and the Development Research Center of the State Council, P. R. China, 2013. URL: <http://www.worldbank.org/en/news/feature/2012/02/27/china-2030-executive-summary>

12. **Єрфан Є. А., Посипанко О.** Китай як центр тяжіння прямих іноземних інвестицій. *Економіка та суспільство*. 2017. № 12. С. 37–43.

13. **Антонюк Д. А., Антонюк К. І.** Проблеми та перспективи інноваційного розвитку промислового регіону (на прикладі Запорізької області). *Економічний вісник НТУУ «КПІ»*. 2012. № 9. С. 16–27.

REFERENCES

Antoniuk, B. O., and Horokhovska, N. V. "Stratehichni napriamy konkurentnoho Kytaiu v XXI stolitti" [Strategic Directions of Competitive China in the XXI Century]. *Hlobalni ta natsionalni problemy ekonomiky*, no. 13 (2016): 49-54.

Antoniuk, D. A., and Antoniuk, K. I. "Problemy ta perspektyvy innovatsiinoho rozvytku promyslovoho rehionu (na prykladі Zaporizkoi oblasti)" [Problems and perspectives of innovative development of the industrial region (for example, Zaporizhzhya region)]. *Ekonomichnyi visnyk NTUU «KPI»*, no. 9 (2012): 16-27.

"China 2030: Building a Modern, Harmonious, and Creative Society". The World Bank and the Development Research Center of the State Council, P. R. China, 2013. <http://www.worldbank.org/en/news/feature/2012/02/27/china-2030-executive-summary>

"China CEO Outlook 2017: Disrupt and Grow". <https://home.kpmg.com/cn/en/home/insights/2017/06/china-ceo-outlook.html#landing>

"China Outlook 2016". <https://assets.kpmg.com/content/dam/kpmg/pdf/2016/03/china-outlook-2016.pdf>

"China Outlook 2018: A New Era, a New Paradigm of Globalization". <https://assets.kpmg.com/content/dam/kpmg/cn/pdf/en/2018/03/china-outlook-2018.pdf>

Khomenko, O. V. "Asymetrii innovatsiinoho rozvytku provintsii KNR v umovakh zabezpechennia natsionalnoi ekonomichnoi bezpeky" [Asymmetry of the innovation development of the provinces of the People's Republic of China in terms of ensuring national economic security]. *Innovatsiina ekonomika*, no. 2 (2014): 209-214.

Kitay. Ankhoy [China. Anhui]. Khefey: Press-kantselyariya narodnogo pravitelstva provintsii Ankhoy, 2016.

Kristofilopoulos, E., and Mantsanakis, S. "Kitay – 2025: nauchnyy i innovatsionnyy landshaft" [China – 2025: scientific and innovative landscape]. *Forsayt*, vol. 10, no. 3 (2016): 7-16.

Maltseva, A. A. "Klyuchevyye osobennosti razvitiya innovatsionnoy ekonomiki: «kitayskoye chudo» cherez prizmu mirovoy statistiki" [Key features of the development of an innovative economy: the "Chinese miracle" through the prism of world statistics]. *Izvestiya Tul'skogo gosdarstvennogo universiteta. Seriya «Ekonomicheskkiye i yuridicheskkiye nauki»*, no. 2 (1) (2013): 123-132.

Olefir, A. "Ekonomichna polityka Kytaiu: dosvid reform dlia Ukrainy" [China's economic policy: the experience of reforms for Ukraine]. *Pidprijemnytstvo, gospodarstvo i pravo*, no. 2 (2018): 53-57.

Vzglyad na Ankhoy [A look at Anhui]. Khefey: Izd-vo iskusstva Ankhoya, 2017.

Yerfan, Ye. A., and Posypanko, O. "Kytaiyak tse ntr tiazhinia priamykh inozemnykh investytsii" [China as the center of gravity of foreign direct investment]. *Ekonomika ta suspilstvo*, no. 12 (2017): 37-43.